

Opvs Theologicvm

In Tres Tomos Distribvtvm, In quo praecipua totius Theologiae capita accurate pertractantur ... Adiecto ad finem Tertij Tomi Indice rerum notabilium

Qui totam primam partem D. Thomæ, ac multa alia continet, quorum Indicem sequens pagina dabit

Mauro, Silvestro

Romae, 1687

Q. 270. Vtrùm immortalitas, & impassibilitas primi hominis fuerit donum supernaturale, & an intrinsecum, vel extrinsecum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84111](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84111)

QV AESTIO CCLXX.

Virum immortalitas, & impassibilitas primi hominis fuerit donum supernaturale? & an intrinsicum, vel extrinsecum?

1. Videtur immortalitas primi hominis fuisse naturalis, ac debita naturæ innocentis, primo quia Augustinus lib. 1. de Ciuit. cap. 14. dicit: *constat inter Christianos veraciter catholicam tenentes fidem etiam ipsam nobis corporis mortem, non lege naturæ, quæ nullam mortem homini Deus fecit, sed merito infligam esse peccati; sed si homo non moritur lege naturæ, sed in pœnam peccati, lege naturæ non est mortalis sed immortalis; ergo.*

2. Secundo, Concilium Arausicum 2. can. 2. dicit, *iniustitiam Deo dare eos, qui afferunt homines mortuos, quamvis non peccassent; sed si immortalitas non esset naturaliter debita homini innocenti, nulla esset iniustitia, si Deus voluisset homines mori, etiam si non peccassent; nam nulla est iniustitia negare homini innocenti dona supernaturalia, & indebita; ergo.*

3. Tertio Animæ immortalis naturaliter debetur corpus immortale: sed animæ rationalis est immortalis; ergo animæ rationali naturaliter debetur corpus immortale; ac proinde homo naturaliter deberet esse immortalis, ac solum debet esse mortalis in pœnam peccati.

4. Respondeo Propositionem 88. Michaelis Baij damnatum à Pio Quinto, & Gregorio XIII. esse: *Immortalitas primi hominis non erat gratia beneficium, sed naturalis conditio.*

5. Contra huic errorem dicendum primo cum communi, ac certa sententia: Immortalitas primi hominis non fuit naturalis conditio, seu proprietas naturaliter debita, sed beneficium gratiæ, ac donum supernaturale, & naturæ indebitum.

6. Probatum primo ex Patribus, & præsertim ex S. Augustino, qui lib. 6. de Gen. ad litt. cap. 25. dicit, *Secundum quemdam modum creatus est primus homo immortalis, quod ei præstabat de ligno vite, non de conditione naturæ, & paulo post: mortalis ergo erat conditione corporis animalis, immortalis autem beneficio conditionis; lib. 1. de Ciuit. cap. 20. loquens de immortalitate primi hominis dicit: qui status ei de ligno vite, quod in medio Paradisi cum arbore vetita simul erat, mirabili Dei gratia præstatur; ergo S. Augustinus expressè docet primum hominem conditione naturæ, & corporis animalis fuisse mortalem, ac Dei gratia de ligno vitæ fuisse immortalem. lib. 1. cap. 3. de Peccatorum meritis, & remissione dicit: Si Deus Israelitarum vestimentis, & calceamentis præstitit, quod per tot annos non sunt obtrita, quid mirum si obedienti homini eiusdem potentia præstaretur, ut animale, & mortale habens cor-*

pui, haberet in eo quemdam statum, in quo sine defectu esset annosus, tempore, quo Deus vellet à mortalitate ad immortalitatem sine media morte venturum? Sicut enim hac caro, quam nunc habemus, non ideo non est vulnerabilis, quia non est necesse ut vulneretur, sic illa non ideo non fuit mortalis, quia non erat necesse, ut moreretur. Talem puto habitudinem adhuc in corpore animali, atque mortali etiam illis, qui sine morte hinc translati sunt, fuisse concessam. Neque enim Enoch, & Helias per tam longam senectutem marcuerunt. S. Augustinus hoc loco comparat primum hominem, qui non erat moriturus, vestimentis Israelitarum, quæ non corrumpuntur, Enoch, & Helias, qui tot sæculis non moriuntur, carni, quæ licet sit vulnerabilis, nunquam vulneratur; sed vestimenta Israelitarum erant naturaliter corruptibilia, licet diuino beneficio non corrumperebantur: Henoch, & Helias sunt naturaliter mortales, licet supernaturaliter per tot sæcula conseruentur: caro, quæ nunquam vulneretur, ex natura sua est vulnerabilis; ergo S. Augustinus docet primum hominem naturaliter fuisse mortalem, & passibilem, ac solum ex gratia Dei sortitum quamdam immortalitatem, & impassibilitatem.

7. S. Cyrillus Alexandrinus lib. 1. in Ioan. cap. 15. expressè dicit: *Rationale animal homo à Deo productus, quia natura sua incorruptibilis, atque perpetuus esse non poterat, spiritu vite signatus, immortalitatis bonum supra naturam est consecutus. Eandem sententiam ex Patribus desumpserunt Magister in 2. dist. 19. & S. Thomas 1. par. quæst. 97. art. 1. ad 3. quos secuti sunt omnes Theologi, ideoque merito propositio illa 78. Michaelis Baij damnata est à Pio Quinto, & Gregorio XIII.*

8. Probatum secundo ratione: Nam, homo naturaliter est mortalis, & corruptibilis; ergo solum supernaturaliter, & per donum, gratiæ potest esse immortalis, & incorruptibilis. Probatum antecedens: primo homo naturaliter constat ex quatuor elementis, & ex contrariis qualitatibus; sed ex mutua pugna elementorum, & qualitatum oritur naturalis corruptibilitas aliarum rerum inferiorum, ut videmus; ergo etiam homo est naturaliter mortalis, & corruptibilis secundum corpus. Secundo homo etiam in statu innocentie fuisset generabilis, ideoque dictum ei est Gen. 1. *Crescite, & multiplicamini*; sed quod est naturaliter generabile, est naturaliter corruptibile; ergo. Tertio Adam indignus cibo, & potu, ideoque Gen. 1. *Herbæ, & fructus dantur primo homini in esum*; sed quod indiget cibo, & potu, & si careat cibo, moritur, naturaliter est mortale; ergo &c. Videri potest Bellarm. lib. de Gratia primi hominis cap. 19.

9. Ad 1. nego maiorem. Homo lege naturæ est mortalis, veruntamen si non peccasset, lege naturæ non fuisset mortuus, quia fuisset præseruatus à morte per donum supernaturale gratiæ. De facto igitur morimur non lege

lege naturæ; sed in pœnam peccati, propter quod priuati sumus dono immortalitatis.

10. Ad 2. Licet homo naturaliter sit mortalis, tamen Deus primum hominem condens dedit illi donum supernaturale immortalitatis, & pactus cum eo est, vt non moreretur, nisi in pœnam peccati. Supposito, quod homo sic fuerit conditus, si moriturus fuisset, etiam si non peccaret, Deus inflixisset homini sine culpa, adeoque fuisset iniustus, ac proinde bene dicit Arafuscanum, quod iniustitiam Deo tribuunt, qui asserunt homines morituros, quamuis non peccassent.

11. Ad 3. nego maiorem, ac dico, quod animæ rationali dum primo infunditur corpori, debetur corpus mortale, & corruptibile. Primo enim debetur corpus generabile, siquidem debet esse forma hominis generabilis; sed corpus generabile debet esse corruptibile, & mortale; ergo. Secundo debetur corpus aptum ad sentiendum; sed corpus vt sit aptum ad sentiendum, debet esse compositum, & temperatum ex qualitatibus contrariis, adeoque corruptibile; ergo animæ debetur corpus naturaliter corruptibile, & mortale, quodque solum per donum supernaturale possit fieri immortale, & incorruptibile.

QVÆSTIO CCLXXI.

Virum, & quo pacto Adam fuisset immortalis ex ligno vitæ.

1. Videtur Adam in statu innocentie fuisse immortalis, & aliquo pacto impassibilis per qualitatem illi intrinsecam, vel per plures qualitates intrinsecas. Primo enim ex dictis qu. 260. Adam ante peccatum fuit immunis à ludâ carnis cum spiritu per qualitatem illi intrinsecam; ergo fuit immunis à morte, senectute, agridudinibus &c. per qualitatem illi intrinsecam, vel per plures qualitates intrinsecas.

2. Secundo immortalitas primi hominis non erat transiens, & breui tempore duratura, sed erat donum permanens, & propria conditio illius status; sed hæc dona permanentia solent consistere in aliqua qualitate intrinseca subiecto; ergo &c.

3. Tertio corpora gloriosa erunt immortalia, & impassibilia per qualitatem intrinsecam proportionatam statui gloriæ; corpora damnatorum sicut immortalia, licet non impassibilia, per qualitatem intrinsecam proportionatam statui damnationis; ergo etiam homines in statu innocentie fuissent immortales, & quodammodo impassibiles per qualitatem proportionatam statui innocentie.

4. Quarto foemina in statu innocentie parerent sine dolore ratione qualitatis, quæ eorum corpora intrinsece disponerentur ad pariendum sine dolore; ergo &c.

5. Respondeo hominem de facto posse mori, vel morte violenta, vel morte naturali. Moritur morte violenta, cum mors causatur à causa extrinseca, puta à gladio, vel igne &c. Moritur morte naturali, cum mors causatur à causa intrinseca, & præsertim ab actione calidi in humidum. Explicatur exemplo. Quia ignis accensus in lucerna, vel candela, nutritur humido olei, vel ceræ, illudque absorbit, consumpto humido, ignis exstinguitur. Proportionaliter corpora hominum constant ex calido, & humido, & calidum nutritur humido, illudque consumit, ideoque consumpto tandem humido, calidum exstinguitur, & sic homo moritur morte naturali, & per marcorem.

6. Hoc posito, certum est ex dictis qu. 15. quod homines in statu innocentie fuissent immunes ab utraque morte, tum naturali, tum violenta. Quæritur, vtrum hæc immunitas oriatur ex qualitate homini intrinseca, per quam neque posset exstingui à causis extrinsecis, puta à gladio, vel igne, neque à causis intrinsecis, ac præsertim ab actione caloris in humidum. Theologi communiter docent, vel supponunt hominem in statu innocentie nulla præditum fore qualitate permanente intrinseca, quæ impediret actionem caloris in humidum, ac mortem naturalem ab illa actione tandem causandam, sed præseruandum à morte à causa extrinseca, hoc est à comestione fructus de ligno vitæ, qui fructus habebat virtutem reparandi calorem, & humidum, quo identidem reparato, homines nunquam morerentur. Aliqui tamen docent homines in eo statu præditos fore aliqua qualitate intrinseca, qua solidarentur, ita ut à nulla causa extrinseca ignis, gladii &c. possent ladi, vel interfici. At non conueniunt in explicando subiecto, in quo reciperetur hæc qualitas. Molina tractatu de opere 6. dierum disp. 28. conclus. 3. & 4. docet hanc qualitatem fuisse corpoream, & receptam in corpore Adami, & per omnia membra diffusam, Alii, vt Valentia 1. tom. disp. 7. quæst. 3. puncto 2. dixerunt hanc qualitatem fuisse spiritualement, ac non corpori, sed animæ inhaerisse, & hanc sententiam tribuunt Auctori quæst. veteris, & noui Testamenti, quæst. 19. ex S. Thomæ 1. par. quæst. 97. art. 1. in corpore, vbi dicit corpus Adæ fuisse indissolubile, non per aliquem immortalitatis vigorem in eo existentem, sed quia inerat animæ vis quædam, supernaturalis diuinitus data, per quam poterat corpus ab omni corruptione præseruare. Eandem sententiam indicat S. Thomas in 2. dist. 19. quæst. 1. art. 4. & quæst. 5. de malo art. 5. Eandem sententiam Sancto Thomæ tribuit Scotus in 2. dist. 19. quæst. 1. & ideo Caietanus 1. par. quæst. 97. art. 1. & 4. sequitur hanc opinionem vt Sancti Thomæ. Aliqui Thomistæ docuerunt qualitatem illam esse gratiam ipsam, quæ est in essentia animæ, & tunc habebat virtutem præseruandi corpus à morte, & corruptione. Videri potest Suar. de opere 6. dierum lib. 3. cap. 10. n. 9. 10. & 11.

7. Di-